

2. kolokvij iz Teorije odlučivanja

Zadatak 1 [50 bodova] Donositelj odluke razmatra mogućnost kupnje zemljišta na periferiji grada po cijeni od $50000kn$. Poznato je da će zemljište možda biti prenamjenjeno u građevinsko zemljište i neka je p vjerovatnost da će zemljište biti prenamjenjeno u građevinsko. Ako bi zemljište bilo prenamjenjeno u građevinsko tada bi donositelj odluke njegovom prodajom profitirao 40% od cijene po kojoj je kupio.

S druge strane ako zemljište ne bude prenamjenjeno u građevinsko tada će donositelj njegovom prodajom izgubiti 15% od cijene po kojoj je kupio. U tom slučaju postoji i mogućnost da grad da poticaj za sadnju voćaka pa bi nakon korištenja poticaja i sadnje voćaka donositelj odluke prodajom takvog zemljište zaradio 20% od cijene po kojoj je kupio zemljište. U upravi grada dobio je informaciju da je vjerovatnost da se odobre poticaji iznosi $1/3$.

- Napravite stablo odlučivanja te obrazložite za koje vjerovatnosti p će donositelj odluke odustati od kupnje zemljišta, ako za kriterij koristimo očekivanu zaradu na temelju danih podataka.
- Ako je dodatno poznato da donositelj odluke ima eksponencijalnu funkciju korisnosti $u(x) = 1 - e^{\frac{-x}{1000}}$ i ako je vjerovatnost $p = 0.3$, treba li donositelj odluke kupiti zemljište?
- Navedite primjer eksponencijalne funkcije korisnosti koja bi rezultirala sa odlučivanjem koje odgovara manjoj nesklonosti prema riziku. Obrazložite svoju tvrdnju.

Zadatak 2 [20 bodova] a) Ako je $A > 0$ i x svojstveni vektor s nenegativnim elementima pokažite da je tada $x > 0$ te pokažite da je x jedinstven do na množenje s pozitivnim brojem.

b) Napišite minimaks karakterizaciju svojstvene vrijednosti.

Zadatak 3 [30 bodova] Donositelj odluke želi kupiti kuglu sladoleda, a u ponudi su četiri okusa: jagoda, limun, vanilija i kivi. Kako bi odabrao okus koji njemu najviše odgovara iskazao je sljedeće preferencije:

- jagoda ima slabu prednost pred limunom
- limun ima jaku prednost pred kivijem
- jagoda i vanilija su jednakо preferirani
- jagoda ima apsolutnu prednost pred kivijem
- vanilija ima apsolutnu prednost pred limunom
- vanilija ima vrlo jaku prednost pred kivijem

- Odredite matricu uspoređivanja za promatrani problem.
- Poredajte alternative, a za aproksimaciju svojstvenog vektora uzmite aproksimaciju dobivenu metodom potencija (u metodi potencija uzmite $x^{(0)} = e_1$) uz toleranciju 0.0005. Obrazložite je li donositelj odluke konzistentan?
- Koliko je puta najbolja alternativa više preferirana od najlošije?
- Zajedno s rješenjima napišite i algoritam u Matlabu kojim ste dobili rješenja.